

Integruotas istorijos ir lietuvių k. ir literatūros projektas „Vasario 16-osios akto signatarai“

Parengė: IV kl. mokiniai

Vadovės:

istorijos mokytoja metodininkė A. Jablonskaitė

lietuvių k. ir literatūros mokytoja metodininkė V. Budinienė

Projekto tikslai:

- *Paminėti Vasario 16-ąją - Lietuvos valstybės atkūrimo dieną;*
- *Pagerbiant atminimą pagilinti mokinių žinias apie 1918 m. vasario 16 d. akto signatarus;*
- *Skatinti mokinių kūrybiškumą, pilietiškumą ir patriotiškumą.*

Kada buvo išrinkta Lietuvos Taryba?

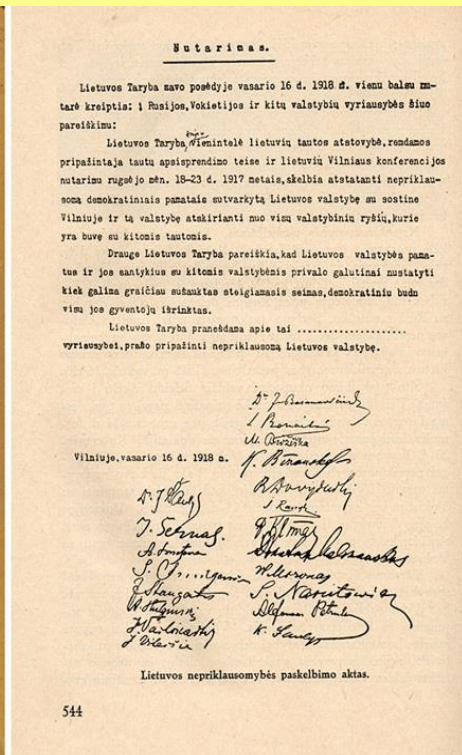
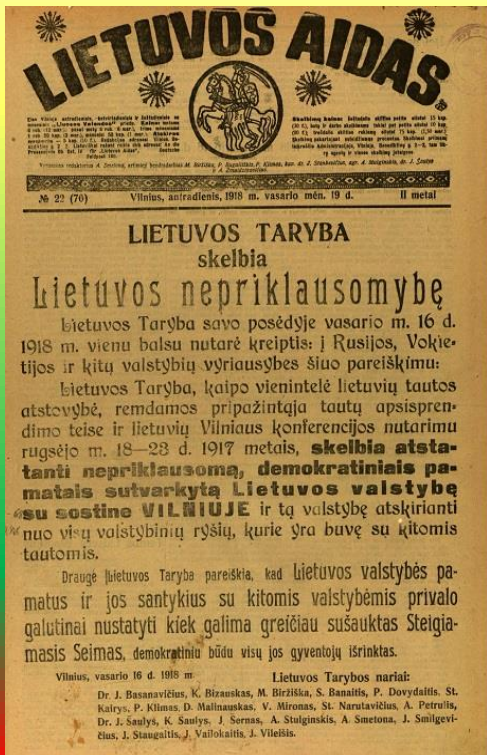

Lietuvių konferencijos dalyviai

1917 m. rugsėjo 18–22 d. – Lietuvių konferencijoje Vilniuje iš 222 konferencijos narių buvo išrinkta **20 asmenų** – Lietuvos Taryba.

Jie visi tapo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarais. Lietuvos Taryba (nuo 1918 -07-11 – Lietuvos Valstybės Taryba) tapo pirmąja Lietuvos valstybės institucija, kuri perdavė įgaliojimus demokratiniuose ir visuotiniuose rinkimuose išrinktam Lietuvos Steigiamajam Seimui.

Kada Lietuvos Tarybos nariai tapo signatarais?

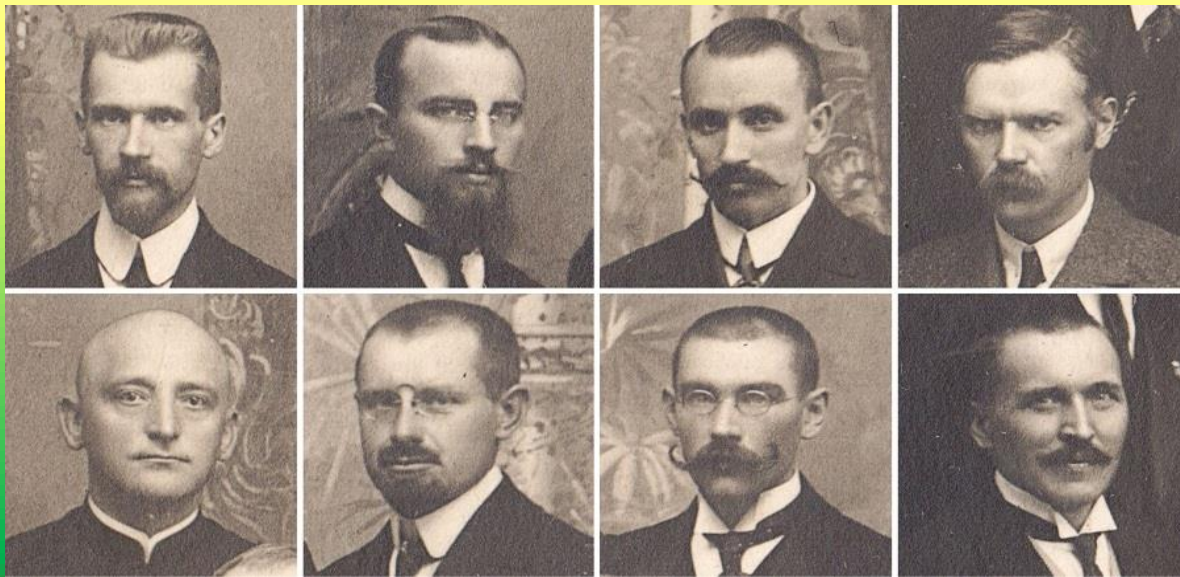
1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos Taryba pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Akta.

Šį aktą pasirašiusieji Lietuvos Tarybos nariai yra vadinami Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarais.

***Lietuvos Taryba, 1918 m. vasario 16 d.
pasirašiusi
Lietuvos Nepriklausomybės Aktą***

Kiek signatarų yra ėję pareigas Lietuvos Respublikos Vyriausybėje?

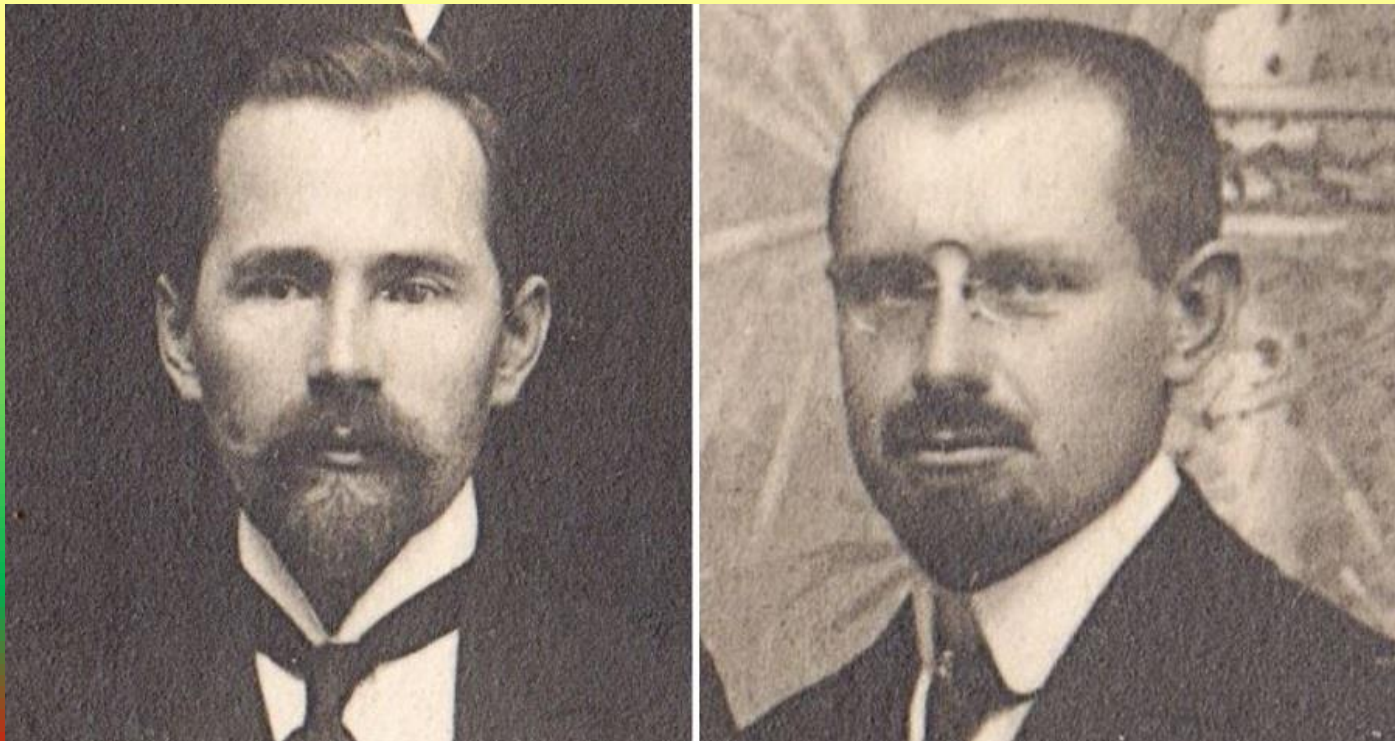

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai.

Viršutinėje eilėje iš kairės: Mykolas Biržiška, Kazimieras Bizauskas, Pranas Dovydaitis, Steponas Kairys

Apatinėje eilėje iš kairės: Vladas Mironas, Aleksandras Stulginskis, Jokūbas Šernas ir Jonas Vileišis.

Kiek signatarų buvo išrinkti Lietuvos Respublikos Prezidentais?

Iš kairės: Antanas Smetona ir Aleksandras Stulginskis.

***1918 m. vasario 16 d.
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai –
Lietuvos Respublikos Prezidentai***

Kiek signatarų buvo išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariais?

1920–1940 metais į Lietuvos Respublikos Seimą buvo išrinkti **devyni** 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai:

Kazimieras Bizauskas, Steponas Kairys,

Vladas Mironas, Antanas Smetona,

Justinas Staugaitis, Aleksandras Stulginskis,

Kazimieras Steponas Šaulys,

Jonas Vailokaitis, Jonas Vileišis.

Beveik visi signatarai gimė kaime, tik du-
miesteliuose:

Mykolas Biržiška - Vieکشniuose,
Pranas Dovydaitis - Višakio Rūdoje.

Įdomi signatarų kilmės geografija.

Trys kilę iš Biržų, Tauragės, Telšių ir Šakių apskričių,
du - iš Marijampolės ir Ukmergės apskričių,
vienas - iš Rokiškio, Trakų, Vilkaviškio apskričių,
vienas gimęs Latvijoje.

Net 6 signatarai, t. y. trečdalis, kilę iš Užnemunės.

Signatarų amžius

Jie nebuvo vienmečiai.

Vis dėlto dauguma - tos pačios kartos žmonės.

Pasirašant Vasario 16-osios Aktą signatarų amžius buvo:

iki 30 metų - 2,

nuo 30 iki 40 metų - 8,

nuo 41 iki 50 metų - 6,

nuo 51 iki 60 metų - 3,

Jonui Basanavičiui jau buvo 67 metai.

Pagal tikybą :

19 katalikų

(jeigu kataliku laikysime ir J. Basanavičių, kuris buvo krikštytas, bet bažnyčios vengė; jis bene vienintelis su žmona gyveno sudarę tik civilinę santuoką);

Jokūbas Šernas buvo evangelikas reformatas.

Išsilavinimas:

Iš 20 signatarų 19 buvo baigę aukštąjį mokslą.

Tik Saliamonas Banaitis tebuvo baigęs buhalterijos ir komercijos kursus Peterburge. 1926 m., jau turėdamas 60 metų, jis įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakultetą, bet studijų nebaigė - 1933 m. mirė.

Peterburgo universitetą buvo baigę 5 signatarai,
Maskvos - 4, technikos institutą Peterburge - 2.

Vienas signataras aukštąjį išsilavinimą įgijo Austrijoje, Čekijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje.

Keturi buvo baigę Peterburgo katalikų dvasinę akademiją.

Pagal specialybes ar profesijas:

Daugiausia buvo teisininkų -7 (Stanislovas Narutavičius, Jokūbas Šernas, Pranas Dovydaitis, Mykolas Biržiška, Antanas Smetona, Kazimieras Bizauskas, Jonas Vileišis).

Kunigai - 4: Vladislovas Mironas, Alfonsas Petrulis, Justinas Staugaitis, Kazimieras Šaulys.

Justinas Staugaitis turėjo aukščiausią bažnytinį rangą - 1926 m. tapo Telšių vyskupu ordinaru. 1918 m. važiuo į Miuncheną pas Vatikano nuncijų prašyti, kad popiežius pripažintų Lietuvos nepriklausomybę.

Kauno kunigų seminarijoje studijavo ir **Jurgis Šaulys**, bet iš jos buvo pašalintas už draudžiamos lietuviškos spaudos platinimą. Paskui baigė Berno universitetą. **Jurgis Šaulys buvo pirmasis modernios Lietuvos Valstybės ambasadorius (1918 - 1919 m. buvo pirmuoju pasiuntiniu Vokietijoje)**. Vėliau buvo pasiuntiniu Šveicarijoje, Italijoje, Vatikane, Vokietijoje, Lenkijoje, nuo 1939 m. rudens iki 1946 m., kai Šveicarijos valdžia uždarė Lietuvos pasiuntinybę - vėl Šveicarijoje.

Aleksandras Stulginskis buvo baigęs Kauno kunigų seminariją, bet pasiprašęs atidėti kunigo šventimus. Vėliau išvyko į Austriją, kur studijavo filosofiją, bet baigė agronomijos mokslus.

Mokslui dvasinėje seminarijoje buvo rengiamas **Jonas Basanavičius**.

Antanas Smetona buvo įstojęs į Kauno kunigų seminariją, bet po kelių savaičių išstojo.

Labai įdomus kun. **Alfonso Petrulio** likimas. Jis studijavo Lvovo veterinarijos institute, bet paskui tapo labai išsilavinusiu kunigu. Jis atkakliai kovojo, kad bažnyčiose būtų įvestos lietuviškos pamaldos, todėl bažnytinės vyresnybės buvo nemėgiamas ir dažnai kilnojamas po daugelį parapijų.

Dirbo vikaru Joniškyje, Maišiagaloje, Marcinkonyse, net Nalibokuose ir kitur.

Tik po 20 kunigystės metų (1911 m.) pagaliau gavo klebono vietą Pivašiūnuose. Čia klebonavo iki 1927 m. Mirė 1928 m. būdamas Musninkų klebonu.

**Aleksandras Stulginskis,
Donatas Malinauskas - agronomai;**

**Jurgis Šaulys,
Jonas Vailokaitis - finansininkai;**

Petras Klimas - istorikas

Jonas Basanavičius - medikas

Jonas Smilgevičius - ekonomistas

Steponas Kairys - inžinierius technologas

Pagal socialinę kilmę:

16 ūkininkų vaikų, 4 bajorų vaikai.

Bajoriškos kilmės buvę:

Donatas Malinauskas (iš Trakų apskr.),

Stanislavas Narutavičius (iš Telšių apskr.),

Jonas Smilgevičius (taip pat iš Telšių apskr.)

Mykolas Biržiška (jo tėvas buvo Vieکشnių vaistininkas).
Visi trys broliai Biržiškos vėliau vengė kalbėti apie savo bajorišką kilmę.

Iki Antrojo pasaulinio karo pradžios penki mirė:

Stanislovas Narutavičius, Jokūbas Šernas, Alfonsas Petrulis, Saliamonas Banaitis ir Jonas Basanavičius.

Dar trys mirė nacių okupacijos metais Lietuvoje: **Justinas Staugaitis, Jonas Vileišis, Jonas Smilgevičius.**

Nuo gresiančio sovietų teroro 6 pasitraukė į Vakarus ir tapo priverstiniais politiniais emigrantais.

Anksčiausiai, dar 1940 m., pasitraukė **Antanas Smetona, Jonas Vailokaitis ir Jurgis Šaulys.**

Steponas Kairys, Mykolas Biržiška ir Kazimieras Šaulys pasitraukė 1944 m. vasarą. Išeiviai mirė kas Vokietijoje, kas Šveicarijoje, kas Amerikoje...

6 signatarai tapo sovietinio teroro aukomis

Pirmosios aukos - **Vladislovas Mironas ir Kazimieras Bizauskas**. Juos NKVD areštavo dar 1940 m. liepą.

Prasidėjus 1941 m. Vokietijos ir sovietų karui, **Kazimierą Bizauską** enkavedistai su didele grupe kalinių iš Kauno vežė gilyn į Rusiją ir pakelyje kažkur už Minsko sušaudė.

Vladislovas Mironas per Birželio sukilimą iš kalėjimo buvo išlaisvintas, bet po karo sovietai jį vėl suėmė. Mirė 1953 m. Vladimiro kalėjime.

Aleksandras Stulginskis, Donatas Malinauskas ir Pranas Dovydaitis 1941 m. birželio 14 d. su šeimomis buvo ištremti.

Donatas Malinauskas su šeima pateko į Altajų. Ten, netoli Bijsko, 1941 m. pab. ar 1942 m. pr. mirė nuo bado. Kiti du nuo šeimų buvo atskirti ir įkalinti lageriuose.

Pranas Dovydaitis 1942 m. sušaudytas Sverdlovske.

Aleksandras Stulginskis lagerį ištvėrė (neretai dirbdavęs agronomu lagerių pagalbinuose ūkiuose, šiltnamiuose).

1954 m. iš lagerio paleistas, bet išstremtas pas žmoną į Komiją.

1956 m. grįžo į Kauną, dirbo sodininkystės srityje.

1969 m. mirė Kaune.

Abiejų banditinių režimų lagerininko dalį patyrė **Petras Klimas**, žymus Lietuvos diplomatas. Antrasis pasaulinis karas jį užklupo dirbantį ambasadoriumi Paryžiuje.

Naciai 1940 m. Lietuvos ambasada Paryžiuje uždarė ir pastatą atidavė sovietams.

1942 m. naciai ambasadorių suėmė ir metus išlaikė koncentracijos stovykloje, o paskui išsiuntė į Lietuvą.

1944 m. į Vakarus pasitraukti nespėjo, buvo sovietų suimtas ir įgrūstas į lagerį. Iš jo grįžo palieęs ir 1968 m. mirė Kaune.

Taigi buvo sunaikinta Lietuvos valstybė ir trečdalis jos Nepriklausomybės Akto signatarų.

Namas, kuriame buvo pasirašytas Nepriklausomybės aktas

Vasario 16 d. akto signatarai...

Saliamonas Banaitis

(1866—1933)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras
gimė 1866-07-15 Vaitiekupių kaime (dab. Šakių r.),
valstiečių šeimoje.

Baigęs Sintautų pradžios mokyklą, dar kiek
pamokytas daraktorių, 1880 m. įstojo į Marijampolės
gimnaziją. Joje subūrė lietuvių bendraminčių grupelę.

1883 m. turėjo nutraukti mokslus, kad galėtų šeimai pagelbėti ūkyje.

1905 m. gruodžio 4–5 d. S. Banaitis dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime -
talkino rengiant 1917 m. rugsėjo 18–22 d. Vilniuje vykusią Lietuvių konferenciją,
kurioje buvo išrinktas į Lietuvos Tarybą.

1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais Tarybos nariais pasirašė nepriklausomos
Lietuvos valstybės atkūrimo aktą.

1918 m. buvo vienas iš Lietuvos prekybos ir pramonės banko steigėjų, jo
valdybos narys. Mirė 1933 m. gegužės 4 d. palaidotas Kaune, Petrašiūnų kapinėse.

Jonas Basanavičius

(1851–1927)

Gimė 1851 m. lapkričio 23 d.
Ožkabalių kaime.

Lietuvos istorijoje pramintas
„tautos patriarchu“, numatęs jos ateitį
ir kelius Nepriklausomybei pasiekti.

Jo gyvenimo kredo gali atspindėti citata:

***„nepriklausomos savarankiškos Lietuvos geisti mes
turime teisę“, nes lietuvių tauta turi tvirtus istorinius
pagrindus, gali ir turi būti laisva.***

Mirė Vilniuje 1927 m. vasario 16 d., palaidotas Rasų
kapinėse.

Mykolas Biržiška

(1882–1962)

Gimė 1882-07-24 Mažeikių aps. Viekšniuose. Mokydamasis Šiaulių gimnazijoje, du kartus iš jos pašalintas: už stačiatikių pamaldų nelankymą ir lietuviškos vakaronės organizavimą.

1901 m. įstojo į Maskvos universiteto teisės fakultetą. Studijų metais tapo aktyviu Lietuvių studentų draugijos dalyviu, įsitraukė į socialdemokratų veiklą, už ją 1902 m. areštuotas, apie vienerius metus kalintas Maskvos, Vilniaus ir Kauno kalėjimuose; paleistas tęsė studijas universitete, nors savo socialdemokratinėms pažiūroms neatsisakė.

1905 m. tapo Lietuvos socialdemokratų partijos nariu.

Mykolas Biržiška (1882–1962)

1905 m. gruodžio 4–5 dienomis M. Biržiška dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime, manydamas, kad šiuo įvykiu „revoliucija pasiekė aukščiausią ir garsiausią politinio ir tautinio visuomenės palikimo laipsnį“.

1918 II Ministrų kabinete signatarui pasiūlytos švietimo ministro pareigos. M. Biržiška ėmėsi atkurti Vilniaus universitetą, kartu su Mokslo draugija organizavo Aukštuosius kursus (1919–1921 m.).

1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais nariais pasirašė Nutarimą dėl Lietuvos nepriklausomybės.

II Pasaulinio karo metais, artėjant antrajai sovietų okupacijai M. Biržiška išvyko į Vakarus. Iki 1949 m. dėstė Pabaltijo universitete Hamburge ir Pineberge (Vokietija), vėliau emigravo į JAV.

Mirė 1962 m. rugpjūčio 24 d. Los Andžele.

Kazys Bizauskas

(1892–1941)

K. Bizausko (g.1892- 02-15) gyvenimo kelias prasidėjo kartu su Lietuvos nepriklausomybės užuomazga ir baigėsi jos netekus. Įsijungęs į visuomeninę veiklą dar gimnazijoje, tarp pagrindinių politikos veikėjų buvo iki pat gyvenimo pabaigos.

Jis – vienas ateitininkų organizacijos pradininkų, „Ateities“, „Rygos balso“ redaktorius, aktyvus spaudos bendradarbis, Lietuvių mokslo draugijos narys, literatūros teorijos vadovėlio autorius.

Vokiečių okupacijos metais tapo Panevėžio miesto valdybos sekretoriumi, išrūpino leidimą steigti lietuvių gimnaziją, įkurti muzikos mokyklą.

K. Bizauskas tapo ir jauniausiu Lietuvos Tarybos nariu, jam teko garbė ir atsakomybė pasirašyti 1918 m. Nutarimą dėl Lietuvos valstybės atkūrimo.

1919 m. kartu su Jonu Vailokaičiu, Aleksandru Stulginskiu, Andriumi Dubinsku ir Pijumi Grajausku K. Bizauskas įkūrė Ūkio banką.

1940 m. K. Bizauskas okupacinės sovietų valdžios buvo suimtas. Sušaudytas 1941 m. birželio 26 d. netoli Minsko. 2006 m. pastatytas kenotafas Vilniuje Rasų kapinėse.

Pranas Dovydaitis

(1886-1942)

Gimė 1886-12-02 Marijampolės apskrities Višakio Rūdos valsčiaus Runkių k.

Su pertraukomis lankė Višakio Rūdos pradinę mokyklą, mokėsi Veiverių mokytojų seminarijoje, bet 1905 m. iš jos pašalintas už dalyvavimą streike.

1908 m. pavasarį eksternu išlaikė egzaminus Marijampolės gimnazijoje, o rudenį įstojo į Maskvos universiteto Teisių fakultetą, kurį pasirinko tikėdamasis vėliau dirbuotis Lietuvos labui ir kurį baigė 1912 m.

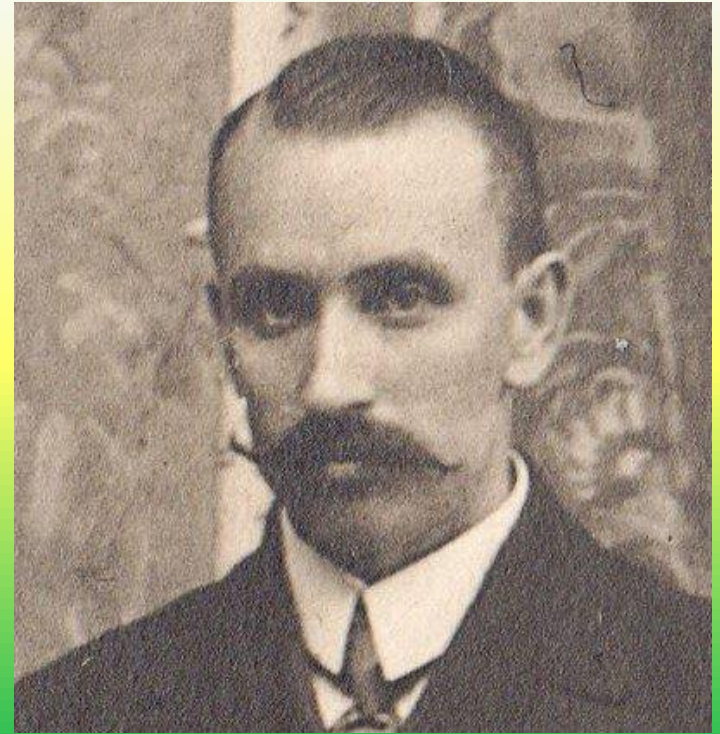
1916 m. tapo „Saulės“ (vėliau Kauno I valstybinės) gimnazijos vadovu.

1918 m. tapo pirmuoju mėnesinio pedagoginio žurnalo „Lietuvos mokykla“ redaktoriumi.

Nors direktoriaudamas nemažai vargo, tačiau nesiribojo vien gimnazijos reikalais, jungėsi ir į visuomeninį gyvenimą.

1917 m. Vilniaus konferencijoje Pr. Dovydaitis buvo išrinktas Lietuvos Tarybos nariu.

1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą.

Pranas Dovydaitis (1886-1942)

Nuo 1922 m. iki pat 1940 m. profesoriavo Lietuvos (vėliau – Vytauto Didžiojo) universitete.

1935 m. jam suteiktas filosofijos daktaro laipsnis. Pr. Dovydaitis leido ir redagavo kelis mokslinius žurnalus: gamtos mokslų „Kosmos“, filosofijos „Logos“ ir „Soter“, skirtą religijų istorijai.

1941 m. okupacinės sovietų valdžios Pranas Dovydaitis buvo ištremtas į Rusiją prie Uralo.

1942 m. liepą Pr. Dovydaitis kartu su kitais įžymiais Lietuvos veikėjais buvo išsiųstas į Sverdlovsko kalėjimą.

1944 m. lapkričio 4 d. jam, vadinamosios trejukės (trojkos) sprendimu, pagal RTFSR baudžiamojo kodekso 58-ąjį straipsnį buvo paskirta mirties bausmė.

2000 m. gegužės 7 d. Romos Koliziejuje buvo iškilmingai paskelbti naujieji kankiniai; tarp jų – ir Pranas Dovydaitis.

2006 m. pastatytas Kenotafas Vilniuje rasų kapinėse.

Steponas Kairys

(1879 – 1964)

Gimė 1879-01-03 d. Ukmergės apskrityje, Kurklių valsčiuje, Užunevėžio kaime. Baigė 1894 m. – su pagyrimu Palangos progimnaziją, 1898 m. – Šiaulių gimnaziją.

Nuo 1900 m. – Lietuvos socialdemokratų partijos narys.

Studijavo Peterburgo technologijos institute, iš kurio du kartus šalintas už dalyvavimą studentų judėjime. Baigė 1908 m.

1905 m. gruodžio mėnesį – Didžiajame Vilniaus Seime.

1908 m. Samaros gubernijoje, Petro Vileišio vadovaujamas, statė tiltus Volgos–Bugulmos geležinkelyje, vėliau darbavosi Kursko gubernijoje.

1912 m. atvyko į Vilnių.

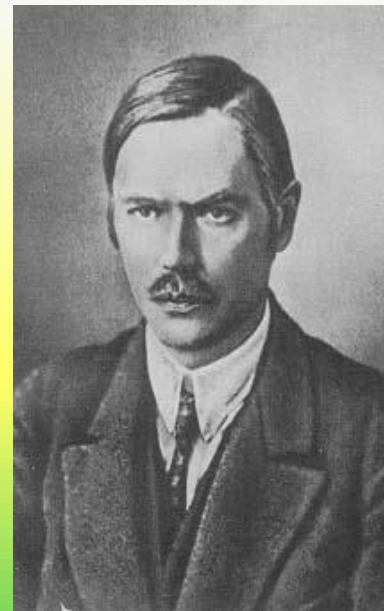
Dėstė Lietuvos universitete, buvo Vytauto Didžiojo universiteto ordinarinis profesorius.

1940 m. S.Kairiui suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro vardas. 1941–1943 m. – VDU Technikos fakulteto dekanas.

1943–1945 m. – Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK'o) pirmininkas.

1944 m. pasitraukė į Vakarus. Pradžioje gyveno Vokietijoje, vėliau – JAV.

Mirė 1964 m. gruodžio 16 d. Niujorke.

Petras Klimas

(1891—1969)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Petras Klimas gimė 1891-02-23, Kušliškių kaime (dab. Marijampolės r.), valstiečių šeimoje. Mokėsi Liudvinavo ir Kalvarijos pradinėse mokyklose, nuo 1901 m. — Marijampolės gimnazijoje.

1910 m. įstojo į Maskvos universiteto Teisės fakultetą.

Gavęs teisininko diplomą, 1915 m. atvyko į Vilnių.

1919—1923 m. dirbo Užsienio reikalų ministerijoje, greit tapo viceministru.

1919 m. P. Klimas, paskirtas lietuvių delegacijos sekretoriumi, dalyvavo Paryžiaus taikos konferencijoje, o 1920 m. — taikos derybose su Sovietų Rusija.

1923-1940 m. P. Klimas dirbo Lietuvos atstovybėse užsienyje.

1945 m. P. Klimas buvo suimtas ir kalintas Sibiro lageriuose.

Iš tremties grįžo 1955 m. pradžioje, apsigyveno Kaune.

Mirė 1969 m. sausio 16 d., palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse.

Donatas Malinauskas

(1869–1942)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras
D. Malinauskas gimė 1869-03-07,
Kraslavos (Latvija) dvare, bajorų šeimoje.
Anksti mirus tėvui, motina su vaikais grįžo
į Trakų valsčių, iš kurio buvo kilusi.

Vidurinį išsilavinimą D. Malinauskas įgijo
Vilniuje ir Minske.

1889 m. išvyko į Lvovą studijuoti
agronomijos, nuo 1890 m. studijas tęsė Taboro (dab. Čekija) žemės ūkio
akademijoje.

1895 m. grįžęs į Lietuvą, D. Malinauskas įsikūrė Vilniuje. Buvo vienas iš
slaptos draugijos „Dvylika Vilniaus apaštalu“ steigėjų. Jos nariai siekė
puoselėti lietuviškas tradicijas, ginti lietuvių kalbos teises.

1901 m. jiems pavyko pasiekti, jog bent vienoje Vilniaus bažnyčioje — Šv.
Mikalojaus — tikintiesiems būtų leista melstis lietuviškai.

Donatas Malinauskas (1869–1942)

1917 m. rugsėjo 18–22 d. dalyvavo Lietuvių konferencijoje, kurioje buvo išrinktas į Lietuvos Tarybą.

1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais Tarybos nariais pasirašė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo aktą.

1921 m. birželio–liepos mėn. su trumpalaikė misija lankėsi Prahoje, 1922 m. kovo mėn. buvo paskirtas į Čekoslovakiją nepaprastuoju pasiuntiniu ir įgaliojotuoju ministru. Jo vadovavimo atstovybei Čekoslovakijoje metais Praha oficialiai pripažino Lietuvą.

1923 m. grįžęs į Kauną, D. Malinauskas tęsė darbą Užsienio reikalų ministerijoje. 1931 m. kovo–lapkričio mėn. buvo nepaprastuoju pasiuntiniu ir įgaliojotuoju ministru Estijoje.

1925 m. buvo išrinktas Vilniaus vadavimo sąjungos vykdomojo komiteto nariu.

1941 m. birželio 14 d. D. Malinauskas buvo ištremtas į Altajaus kraštą (Rusija), kur 1942 m. lapkričio 30 d. mirė.

1993 m. birželio 14 d. signataro ir jo artimųjų palaikai buvo perlaidoti Onuškio (Trakų r.) bažnyčios šventoriuje.

Vladas Mironas

(1880 – 1953)

Vladui Mironui teko ne tik kilni misija pasirašyti Lietuvos nepriklausomybės aktą, bet ir sunki užduotis – vadovauti Ministrų kabinetui tuo metu, kai Lenkija ir Vokietija 1938–1939 m. ultimatumais primetė Lietuvai savo reikalavimus.

Vladas Mironas gimė 1880 m. birželio 22 d. Kuodiškių kaime (Rokiškio aps.). Mokėsi Panemunyje, Mintaujos gimnazijoje, kur susipažino su bendramoksliais, o vėliau – bendraminčiais Antanu Smetona ir Juozu Tūbeliu. Kartu su jais 1896 m. iš gimnazijos pašalintas už atsisakymą rusiškai melstis.

1901 m. baigė Vilniaus kunigų seminariją, 1904 m. – Peterburgo dvasinę akademiją. Įšventintas kunigu grįžo į Vilnių, dirbo privačių mokyklų kapelionu, vėliau klebonavo Korošče (Lenkija), Valkininkuose, Dauguose, buvo Merkinės dekanas.

1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą.

Vladas Mironas (1880 – 1953)

1926 m. gegužės mėn. kaip vienas iš Lietuvos tautininkų sąjungos steigėjų ir aktyvus narys V. Mironas kartu su Antanu Smetona ir Augustinu Voldemaru buvo išrinktas į III Seimą.

1941 m. V. Mironas buvo įkalintas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime.

1945 m. vasarį sutiko tapti KGB agentu informatoriumi. Dvasininkas buvo perkeltas dirbti į Vilnių, tačiau saugumas verbavimo rezultatu greitai nusivylė.

1947 m. V. Mironas vėl buvo suimtas ir ištremtas septyneriems metams į griežtu režimu pagarsėjusį Vladimiro kalėjimą.

Likus mažiau nei metams iki laisvės atgavimo **1953 m. vasario 18 d., ištikus insulto priepuoliui Vladas Mironas mirė. Kunigas palaidotas bendrose Vladimiro kalėjimo kapinėse. 2006 m. pastatytas Kenotafas Vilniuje Rasų kapinėse.**

Stanislovas Narutavičius

(1862–1932)

Gimė 1862-09-02 Telšių apskr. Brevikų dvare, kuris nuo senovės laikų priklausė senai Žemaičių bajorų giminei Noručiams (1413 m., Horodlės aktų metu gavę herbą, pavardę pakeitė į Narutowicz).

Studijuodamas Liepojos gimnazijoje, vėliau – teisę Peterburgo Universitete, Stanislovas kiekvieną vasarą grįždavo gimtinėn, užrašinėdavo tautosaką, platino lietuviškas knygeles, pats rašė į laikraščius.

1890 m. – vienas „Tygodnik Powszechny“ leidėjų.

1905 m. dalyvavo revoliucijoje ir Didžiajame Vilniaus Seime.

S. Narutavičius – vienas iš 1917 m. Vilniuje vykusios Lietuvių konferencijos organizatorių ir dalyvių.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, S. Narutavičius grįžo į savo ūkį; nuolat buvo renkamas į Telšių apskrities tarybą. 1932 m. gruodžio 31 d. Stanislovas Narutavičius nusišovė Kaune, jo palaikai buvo palaidoti senuose šeimos kapuose.

Alfonsas Petrulis

(1873—1928)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras
gimė 1873-08-04, Kateliškių kaime (dab. Biržų r.), valstiečių
šeimoje. Mokėsi Šiaulių ir Panevėžio gimnazijose, nuo 1891 m.
— Žemaičių kunigų seminarijoje Kaune.

1895—1897 m. klausė paskaitų Lvovo veterinarijos institute.

1897 m. įstojo į Vilniaus kunigų seminariją.

1898 m. baigęs seminariją išvyko į Peterburgą.

1899 m. A. Petrulis gavo kunigo šventimus ir buvo paskirtas
Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčios vikaru, po keleto
mėnesių buvo pasiūstas į Bagdonavos (dab. Baltarusija) parapiją.

1901 m. buvo paskirtas Joniškio (dab. Molėtų r.), 1903 m. —
Maišiagalos, 1907 m. — Nalibokų (dab. Baltarusija) parapijos klebonu.

1908 m. Vilniaus vyskupas perkėlė A. Petrulį į Marcinkonis, o 1911 m. — į Pivašiūnus.

A. Petrulis prisidėjo steigiant lietuviškus laikraščius ir žurnalus, rašė jiems straipsnius,
platino

spaudą parapijų kaimuose ir miesteliuose. Ypač daug publikacijų kunigas parengė „Vilniaus
žinioms“, „Vilčiai“, „Draugijai“, „Tėvynės sargui“.

**1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais Tarybos nariais pasirašė nepriklausomos
Lietuvos valstybės atkūrimo aktą.**

1927 m. buvo paskirtas Paparčių parapijos klebonu, 1928 m. perkeltas į Musninkus.
Čia 1928 m. birželio 28 d. mirė, palaidotas Musninkų bažnyčios šventoriuje.

Antanas Smetona

(1874 – 1944)

- Gimė 1874 m. rugpjūčio 10 d. Ukmergės apskrityje, Taujėnų valsčiuje, Užulėnio kaime.
- Baigė Taujėnų pradinę mokyklą, privačiai mokėsi Ukmergėje ir Liepojoje (Latvija).
- 1893 m. baigė Palangos progimnaziją. Įstojo į Mintaujos (Latvija) gimnaziją, iš kurios buvo pašalintas.
- 1897 m. baigė Peterburgo gimnaziją. Įstojo į Peterburgo universiteto Teisės fakultetą, du kartus iš jo šalintas, suimtas, trumpai kalintas. Universitetą baigė 1902 m.
- Grįžo į Lietuvą ir dirbo Vilniaus Žemės banke.
- 1902-1907 m. – Lietuvių demokratų partijos narys.
- 1905 m. gruodžio 4-5 d. dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime.
- 1907-1913 m. redagavo „Vilties“ laikraštį, „Vairo“ žurnalą, „Lietuvos ūkininką“, „Lietuvos aidą“ laikraštį, bendradarbiavo „Vilniaus žiniose“.

Antanas Smetona (1874 – 1944)

Nuo 1919 m. balandžio 4 d. iki 1920 m. birželio 19 d. – pirmasis Lietuvos valstybės Prezidentas.

- 1920-1924 m. – Lietuvių tautos pažangos partijos vadovas.
- 1921-1924 m. redagavo įvairius leidinius, tarp jų „Vairo“ žurnalą. 1923 m. lapkritį valdžios kelias dienas kalintas už Augustino Voldemaro kritinio straipsnio publikavimą „Vaire“.
- Iki 1924 m. dalyvavo Lietuvos šaulių sąjungos veikloje.
- 1924 m. – Lietuvių tautininkų sąjungos kūrėjas. 1925-1926 m. buvo šios sąjungos pirmininkas.
- 1926 m. išrinktas į III Seimą.
- 1923-1927 m. Lietuvos universitete dėstė etiką, senovės filosofiją, lietuvių kalbos stilistiką. 1926 m. tapo docentu. 1932 m. A.Smetonai suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto filosofijos garbės daktaro laipsnis.
- **1926 m. gruodžio 17 d. – vienas karinio valstybinio perversmo vadovų. Perversmo dieną išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu.**
- **Perrinktas 1931 ir 1938 m. Prezidentu išbuvo iki 1940 m. birželio 15 d.**
- 1940 m. birželio mėnesį pasitraukė į Vokietiją, vėliau – į Šveicariją ir pagaliau –
- į JAV. Žuvo 1944 m. sausio 9 d. gaisre Klivlende.

Jonas Smilgevičius

(1870—1942)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras gimė 1870-02-12 Šonių kaime (dab. Plungės r.), bajorų šeimoje. Iki 1893 m. mokėsi Mintaujos (dab. Jelgava, Latvija) ir Liepojos gimnazijose.

Studijavo ekonomiką: metus Karaliaučiaus universitete, vėliau iki 1899 m. — Berlyno universitete.

Baigęs ekonomiką Berlyno universitete, J. Smilgevičius trejus metus dirbo Peterburge, Žemės ūkio ministerijoje inspektoriumi.

Apie 1912 m. grįžo į Lietuvą. J. Smilgevičius dalyvavo organizuojant 1917 m. rugsėjo 18—22 d. Vilniuje vykusią Lietuvių konferenciją.

1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais Tarybos nariais pasirašė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo aktą.

Signataras buvo vienas pagrindinių akcinių bendrovių „Nemunas“, „Dubysa“, „Miškas“, „Neris“, „Sidabrinė lapė“ steigėjų ir akcininkų, vienas iš Lietuvos kredito banko įkūrėjų.

Mirė 1942 m. rugsėjo 27 d. Kaune. Buvo palaidotas Užvenčio dvaro koplyčios rūsyje, 1998 m. perlaidotas Užvenčio miestelio kapinėse.

Justinas Staugaitis

(1866–1943)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras gimė 1866-11-14.

Tupikų kaime (dab. Šakių r.), valstiečių šeimoje. 1877 m. pradėjo lankyti Naumiesčio (dab. Kudirkos Naumiestis) pradžios mokyklą.

1885 m. įstojo į Seinų kunigų seminariją.

1890 m. gavęs kunigo šventimus, J. Staugaitis buvo paskirtas

Alytaus, vėliau — Sniadovo (Lenkija) parapijų vikaru.

1906 m. kunigas J. Staugaitis tapo naujos Lekėčių parapijos (dab. Šakių r.) klebonu. J. Staugaitis Marijampolėje įsteigė senelių ir našlaičių namus, vaikų darželį.

1906 m. kunigas įkūrė katalikišką „Žiburio“ švietimo draugiją.

Rūpinosi pradinių lietuviškų mokyklų ir bibliotekų steigimu, Marijampolėje

atidarė mergaičių progimnaziją. J. Staugaitis dalyvavo rengiant 1917 m. rugsėjo 18–22 d. Vilniuje vykusią Lietuvių konferenciją, kurioje buvo išrinktas į Lietuvos Tarybą.

1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais Tarybos nariais pasirašė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo aktą. Buvo vienas iš Lietuvos atstovų 1918–1920 m. vykusioje Paryžiaus taikos konferencijoje.

Išrinktas į Steigiamąjį, Pirmąjį ir Antrąjį Seimus, buvo šių Seimų vicepirmininkas, o nuo 1923 m. rugpjūčio 10 d. iki 1925 m. sausio 27 d. — Antrojo Seimo pirmininkas. J. Staugaitis 1927 m. įkūrė Telšių kunigų seminariją.

Mirė 1943 m. liepos 8 d. Telšiuose, palaidotas Telšių katedroje.

Aleksandras Stulginskis

(1885 – 1969)

Gimė 1885 m. vasario 26 d. Raseinių apskrityje, Kaltinėnų valsčiuje, Kutalių kaime. Mokėsi Kaltinėnų liaudies mokykloje. 1904 m. baigė keturias Liepojos (Latvija) gimnazijos klases, 1908 m. – Žemaičių kunigų seminariją Kaune. Metus tobulinosi Insbruko (Austrija) universiteto Teologijos filosofijos fakultete. Atsisakė iššventinimo į kunigus.

1913 m. baigė Halės (Vokietija) universiteto Žemės ūkio institutą.

Pirmojo pasaulinio karo pradžioje buvo vienas Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti vadovų Vilniuje. Dėstė gamtos mokslus Lietuvių gimnazijoje, vadovavo Lietuvių pedagoginiams kursams, buvo Vilniaus daržų steigėjas.

1917 m. rugsėjo 18 – 22 d. dalyvavo Lietuvių konferencijoje Vilniuje. Išrinktas į Lietuvos Tarybą.

1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą.

Vadovavo Valstybės Tarybos Tremtinių ir belaisvių grąžinimo komisijai.

Redagavo „Viensėdžio“ žurnalą, „Ūkininko“ laikraštį.

Aleksandras Stulginskis (1885 – 1969)

- **Steigiamojo Seimo Pirmininkas ir einąs Prezidento pareigas.**
- **I Seimas A. Stulginskį išrinko Lietuvos Respublikos Prezidentu,**
- **II Seimas jį perrinko Prezidentu. III Seimo Pirmininkas.**
- 1927 m. iš politinio gyvenimo pasitraukė, tvarkė savo ūkį Kretingos valsčiaus Jokūbavo dvare. 1926 – 1941 m. buvo Pauliaus Dogelio gamybinio ūkio vedėjas, kooperatyvų „Lietūkis“, „Linas“ tarybų narys.
- 1941 m. birželio 13 d. okupacinės sovietų valdžios suimtas ir ištremtas į Krasnojarsko kraštą, į Rešiotus.
- 1952 m. nuteistas kalėti 25 metus, bet po 2 metų paleistas, dirbo Komijos ATSR sandėlininku Kvitkevos miškų pramonės ūkyje, agronomu Pezmago tarybiniam ūkyje.
- 1956 m. A. Stulginskiui leista grįžti į Lietuvą.
- 1957 – 1959 m. dirbo vyresniuoju moksliniu bendradarbiu Vytėnų sodininkystės daržininkystės bandymų stotyje.
- **Mirė 1969 m. rugsėjo 22 d. Kaune.**

Jurgis Šaulys

(1879—1948)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras gimė 1879-05-05 Balsėnų kaime (dab. Klaipėdos r.), valstiečių šeimoje.

Nuo 1887 m. mokėsi Kaltinėnų parapijos daraktorių mokykloje, vėliau Palangos progimnazijoje.

Palangoje įsitraukė į lietuvišką tautinę veiklą: dalyvavo lietuvių moksleivių būrelyje, tarp moksleivių platino laikraščius „Vienybė lietuvininkų“, „Žemaičių ir Lietuvos apžvalga“, „Aušra“.

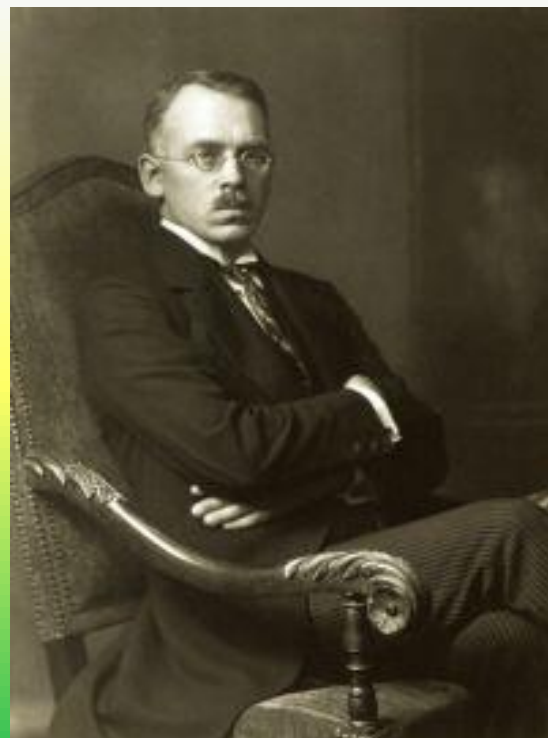
1903 m. išvyko studijuoti ekonomiką Berno universitete.

1912 m. apgynė daktaro disertaciją. Studijų metais redagavo socialdemokratų periodinius leidinius „Naujoji gadynė“, „Skardas“, „Žarija“.

Grįžęs į Lietuvą apsigyveno Vilniuje, dirbo Vilniaus žemės banke. Buvo Lietuvių mokslo draugijos ir kitų tautinių organizacijų narys.

Vienas iš 1917 m. rugsėjo 18—22 d. Vilniuje vykusios Lietuvių konferencijos rengėjų, išrinktas į Lietuvos Tarybą.

1918 m. vasario 16 d. kartu su kitais Tarybos nariais pasirašė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo aktą.

Jurgis Šaulys (1879–1948)

1918 m. lapkričio 23 d. buvo paskirtas pirmuoju Lietuvos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ministru Vokietijoje, vėliau – Šveicarijoje, Italijoje.

1924 m. pasitraukė iš diplomatinės tarnybos, rūpinosi lietuviškų periodinių spaudinių rengimu ir leidyba Klaipėdos krašte, redagavo „Klaipėdos žinias“, „Lietuvos keleivį“, „Memeler Zeitung“.

1927–1946 m. tęsė darbą diplomatinėje tarnyboje: buvo nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Vatikane, Vokietijoje, Lenkijoje, Šveicarijoje. Sukaupė didžiulį retų spaudinių Lietuvos istorijos tematika rinkinį, dalį jų 1938 m. padovanojo Vytauto Didžiojo universitetui.

Mirė 1948 m. spalio 18 d. Lugane (Šveicarija). Palaidotas Lugano miesto kapinėse.

Kazimieras Steponas Šaulys

(1872-1964)

Gimė 1872 m. sausio 28 d. Tauragės apskrityje, Švėkšnos valsčiuje, Stemplių kaime.

Baigė Švėkšnos pradinę mokyklą, Palangos progimnaziją, Žemaičių kunigų seminariją Kaune. Studijavo Peterburgo dvasinėje akademijoje.

1897 m. gavo teologijos kandidato laipsnį.

1899 m. baigė mokslus aukščiausiu pažymėjimo laipsniu.

1899 m. birželio 29 d. Kaune išventintas kunigu.

Iš pradžių buvo vikaras Panevėžyje, vėliau Panevėžio realinės gimnazijos, mergaičių vidurinės mokyklos kapelionas. K. S. Šaulys jaunystėje pradėjo kilti bažnytinės hierarchijos laiptais. 1911–1920 m. ėjo Žemaičių vyskupo sekretoriaus pareigas, 1916 m. paskirtas Žemaičių vyskupijos kapitulos kanauninku, vėliau – kancleriu. 1926 m. tapo Kauno arkivyskupo Metropolito J. Skvirecko vikaru, 1927 m. jam suteiktas popiežiaus rūmų prelato titulas.

Kazimieras Steponas Šaulys (1872-1964)

- 1932 m. išrinktas Kauno arkivyskupijos prelatu, vėliau pakeltas Kauno bazilikos arkidiakonu ir metropolijos kapitulos prelatų dekanu, vėliau jam suteiktas apaštališkojo protonotaro garbės vardas.
- Kun. K. S. Šaulys rūpinosi žmonių gerove. Panevėžyje įkūrė labdaros draugiją beglobiams žmonės remti, „Motinėls“ draugiją neturtingiems gabiams mokslo siekiantiems jaunuoliams pagelbėti, „Saulės“ švietimo draugiją.
- **1905 m. gruodžio 4–5 d. dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime.**
- **1917 m. Lietuvių konferencija K. S. Šaulį išrinko į Lietuvos Tarybą, kartu su kitais 19 narių vėliau jis pasirašė Vasario 16 d. Nepriklausomybės aktą.**
- Baigiantis II Pasauliniam karui 1944 m. prel. K. S. Šaulys išvyko į Vokietiją, 1945 m. persikėlė į Šveicariją.
- **Mirė 1964 m. gegužės 9 d. Lugane, „Tėvynės ilgesio kankinamas, bet nepraradęs vilties, kad Lietuva vėl prisikels laisvam, nepriklausomam gyvenimui“** (Nekrologas, „Pasaulio lietuvis“, nr. 7–8, 1964). Palaidotas Romos Campo Verano kapinėse Šv. Kazimiero koplytėlėje.

Jokūbas Šernas

(1888–1926)

Gimė 1888 -06-14 Jasiškių kaime (Biržų aps.). Tėvai buvo reformatai, tad ir Jokūbas vėliau aktyviai dalyvavo protestantų bažnyčios organizaciniame gyvenime.

Mokėsi Nemunėlio Radviliškio pradinėje mokykloje.

1910 m. baigė privačią Tartu (Estija) gimnaziją.

Metus pasimokęs Tartu universiteto Teisės fakultete, perėjo į Peterburgo universitetą, kurį baigė 1914 m.

Grįžęs į Lietuvą, dirbo žurnalistu, redagavo „Lietuvos žinias“, dėstė istoriją Vilniaus „Ryto“ gimnazijoje. Pirmojo pasaulinio karo metais – Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti narys.

J. Šernas buvo vienas iš Lietuvių konferencijos Vilniuje organizatorių; buvo išrinktas į Lietuvos Tarybą, jos generalinis sekretorius. 1918 m. vasario 16-ąją kartu su kitais devyniolika Tarybos narių pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą.

M. Sleževičiaus vadovaujame IV Ministrų kabinete buvo ministras be portfelio, vėliau paskirtas Prekybos ir pramonės banko direktoriumi, Vidaus reikalų ministerijos referentu. Nuo 1925 m. J. Šernas – pirmasis Savivaldybių departamento direktorius, taip pat žurnalo „Savivaldybė“ redaktorius.

1926 m. liepos 31 d. neįveikęs skrandžio vėžio mirė Kaune. Palaidotas Nemunėlio Radviliškyje.

Jonas Vailokaitis

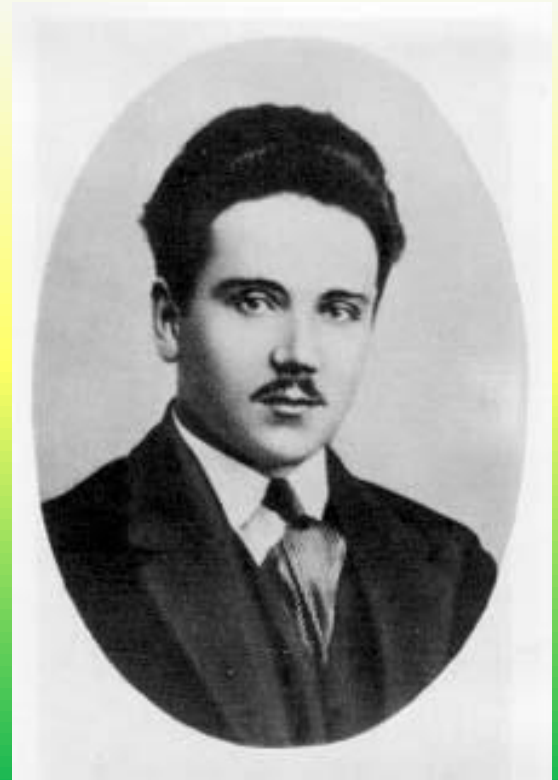
(1886 - 1944)

Gimė 1886 m. birželio 25 d. Šakių apskrityje, Sintautų valsčiuje, Pikžirnių kaime.

1908 m. baigė Peterburgo prekybos ir pramonės institutą ir grįžo į Lietuvą. Tarnavo Marijampolės „Žagrės“ kooperatyve.

1912 m. su broliu Juozu Kaune įkūrė Brolių Vailokaičių ir bendrovės banką nusigyvenusių bajorų dvarams supirkti, juos skirstyti ir išsimokėtinais išparduoti lietuviams.

Pirmojo pasaulinio karo metais dėl lietuviškos veiklos okupacinės valdžios kalintas, vėliau laikytas policijos priežiūroje.

1917 m. rugsėjo 18-22 d. dalyvavo Lietuvių konferencijoje Vilniuje. Išrinktas į Lietuvos Tarybą.

1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą.

1919 m. su broliu Juozu įkūrė Ūkio banką ir buvo jo vadovas.

Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys.

1920 m. išrinktas į Steigiamąjį Seimą. Jame buvo Valstybės finansų ir biudžeto komisijos pirmininkas. „Maisto“, „Metalų“ akcinių bendrovių vienas steigėjų ir dalininkų.

1927 m. vienas Lietuvos aeroklubo steigėjų.

1940 m. pasitraukė į Vokietiją. Mirė 1944 m. gruodžio 16 d. Blankenburge.

Jonas Vileišis

(1872-1942)

Lietuvos nepriklausomybės Akto

signataras gimė 1872 -01-03. Biržų apskrityje, Pasvalio valsčiuje, Medinių kaime. 1892 m. baigė Šiaulių gimnaziją.

1892-1894 m. studijavo Peterburgo universiteto Fizikos ir matematikos fakultete, vėliau – Teisės fakultete, kurį baigė 1898 m.

1902 m. buvo vienas Lietuvių demokratų partijos kūrėjų.

1905 m. buvo organizacinio komiteto Didžiajam Vilniaus Seimui šaukti narys.

1907 m. – vienas Lietuvių mokslo draugijos steigėjų ir jos valdybos narys.

Įsitraukė į Lietuvių konferencijos Vilniuje 1917 m. rugsėjo 18–22 d. organizavimą, tapo konferencijos prezidiumo nariu.

Jonas Vileišis (1872-1942)

- 1918 m. gruodžio 18 d. tapo antrosios, Laikinosios Lietuvos Vyriausybės, vadovaujamos M. Sleževičiaus, vidaus reikalų ministru.
- **1919 m. tapo Lietuvos valstybės atstovu JAV.** Svarbiausias jo tikslas – gauti Lietuvos pripažinimą de jure, užmegzti nuolatinis finansinius ir prekybinius ryšius bei rinkti aukas Amerikos lietuvių bendruomenėse.
- 1921–1933 m. buvo Kauno miesto burmistru. Per trumpą laiką organizavo kanalizacijos, vandentiekio tinklų tiesimą, sutvarkė susisiekimo problemas, pastatė tiltų, įkūrė mokyklų, visuomeninių organizacijų.
- 1922 m. J. Vileišis buvo išrinktas į I Seimą, o 1923 birželio 19 d. II Seime, kaip ir A. Stulginskis, pretendavo į Respublikos Prezidento postą.
- Okupavus Lietuvą įsijungė į pogrindinę veiklą. **1942 m. birželio 1 d. Jonas Vileišis mirė Kaune, palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse, Vileišių šeimos koplyčioje.**

Sēkmēs, kuriant savo valstybės ir savąją ateitį!

Būkime tvirti ir sąmoningi valstybės kūrėjai!

Šaltiniai:

- https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35532&p_k=1
- https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=37134&p_k=1
- https://lt.wikipedia.org/wiki/Kategorija:Vasario_16_akto_signatarai
- <http://www.valstybingumas.lt/LT/valstybes-atkurimas/Svetaine-5691/Svetaine-5693/Puslapiai/default.aspx>
- <https://www.lrt.lt/mediateka/audio/radijo-laidos/nepriklausomybes-akto-signatarai>